

Øje at staa nogenlunde venligt overfor „de 27“ og kunne sige: Det er ikke vor Skyld. Jeg tror dog, at her bør valgtaktiske Hensyn ikke blandes ind. De Herrer skulle tage Deres Stilling. Her skulle De staa og falde. Her er det berømte Rhodos, man undertiden taler om. Her, mine Herrer, skulle De danse.

Man har endvidere talt om Udrensning. Jeg hører, skønt det modsatte har staaet i adskillige Blade, til dem, der ikke ere kede af, at Kontorchef Hald blev afskediget. Jeg anser det ganske vist for frygteligt, at man siger til en Mand: Afgiv alle dine dejlige Ben! Og naar han saa har afgivet dem, hænger man ham alligevel, afskediger ham. Jeg synes ikke, det er rigtig menneskeligt. Men jeg anser det alligevel for rigtigt, at Hald blev afskediget. Det er blevet sagt, at naar den tidligere Finansminister Brun beholdt ham, var det under Pres fra hans nærmeste Venner. Jeg vilde gerne vide, hvem det er, men det kan jeg ikke forlange at faa at vide. Det er en rent personlig Nysgerrighed, ikke en politisk. Men, som sagt, det er rigtigt, at Hr. Hald gaar. Jeg har lige haft Lejlighed til at læse adskillige Bona-Sager igennem, og selv om der ikke foreligger Bestikkelse, vil jeg dog sige, at et Medlem af Firmaet Hald & Kjær ikke egner sig til at være Kontorchef. Jeg har lige fra en Ven faaet en Kontrakt om Murerentrepen ved en af Bonas Ejendomme, skreven af Sagførerfirmaet Hald & Kjær. Ja, det er en meget pæn Kontrakt, men den er dog skreven saaledes, at den, der indgaar paa den, maa tabe, naar han ikke ser de Faldgruber, Kontrakten har. Der er ikke noget ondt i, at Firmaet Hald & Kjær laver den Slags Kontrakter, men naar de lave den Slags Kontrakter, ere de inde i en Tankegang, som maaske kan være meget god for almindelige borgerlige Erhverv, men som ikke gaar an, naar man er Kontorchef i Centraladministrationen. Derfor vil jeg sige, at trods Rygtet om det modsatte billiger jeg, at man lader Hald gaa, men jeg vilde ganske vist have ønsket, at man havde gjort det straks, idet det er inhumant først at tage Benene fra ham og saa afskedige ham. Men jeg tager maaske fejl, den højtærede Minister ryster paa Hovedet, Hr. Hald er maaske ikke afskediget? (*Finansministeren* [Brandes]: Jo, han er afskediget.)

Jeg skal for øvrigt ikke indlade mig paa at opstille Proskriptionslister, som vi hørte det ærede Medlem fra Aarhus (Sabroe) gøre. Var det ikke Sulla, der lavede

saadanne Proskriptionslister, der dryppede af Blod? Paa lignende Maade gaar det med vor ærede Ven fra Aarhus (Sabroe). Man skulde næsten tro, at han havde faaet en større Leverance af Blodpølser, saa blodtørstig han her viste sig. For øvrigt er jeg ikke vred paa det ærede Medlem, tværtimod. Hvis De følge det ærede Medlems Anvisninger, komme De ofte til at halshugge Bager for Smed, og naturligvis staaer det for en temmelig indskrænket Retsbevidsthed altid som noget kedeligt, at man retter Bager for Smed, men der er ogsaa noget i den højere Retfærdighed, der siger, at bare man halshugger en eller anden, gør det ikke saa meget, hvem det bliver, men der skal halshugges een, det kræver den offentlige Mening.

Der har været Tale om Privatbanken. Jeg ønsker ikke her i Dag at komme ind paa den, bl. a., fordi jeg ikke har læst Forhørene mere end een Gang, og fordi jeg vil vente, indtil jeg faar Opgørelsen i Detailhandlerbanken. Det skal jeg komme ind paa senere, jeg slipper ikke det Emne, jeg her er kommen ind paa. Men jeg skal sige til det ærede Medlem, der talte som Reformpartiets Ordfører, at de Synspunkter, han udviklede, har min Sympati, men det er ikke nok at have en vis moralsk Uvillie. Spørgsmaalet er, om man har den juridiske Ret paa sin Side og de juridiske Magtmidler, og jeg er ikke sikker paa, at Reformpartiets Ordfører har de Magtmidler, som skulde ligge bag ved hans Ord.

Jeg vil endnu kun tilføje, at jeg tror ikke paa en egentlig Udrensning. Det er en uendelig svær Ting, mine Herrer, omtrent det sværeste, man kan gøre. Det er saa nemt at sige Udrensning i al Almindelighed, men det er umaadelig svært at føre igennem. Thi hvad betyder Udrensning? Det betyder ikke blot, at jeg i al Almindelighed staaer paa en Valgtribune eller i en Rigsdagssal og er forarget, men det betyder, at jeg skal slaa den Mand ned og den Mand og den Mand. Og hvad den Mand angaar, kan der virkelig siges umaadelig mange Ting til hans Fordel, for selvfølgelig har ingen af dem, der have forset sig under denne Krise, forset sig saaledes, at der ikke kan siges en Del til deres Forsvar. Selv for Kontorchef Hald har jeg set et plausibelt Forsvar. Men jeg skal ikke blot slaa den Mand ned, men den Mand, der sidder, er min bedste Vens Ven, maaske min egen Farbror eller min egen Søn. Vi ere med andre Ord i et lille Samfund, hvor Opgaven kan blive uendelig svær. Jeg kommer til at ramme